

Sisaldab värvilisi
lehekülgi

Avaldatud eesti keeles: oktoober 2022
Jõustunud Eesti standardina: oktoober 2022

MADALPINGELISED ELEKTRIPAIGALDISED
Osa 5-53: Elektriseadmete valik ja paigaldamine
Lülitus- ja juhtimisaparatuur

Low-voltage electrical installations
Part 5-53: Selection and erection of electrical equipment
Switchgear and controlgear

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- CENELEC-i harmoneerimisdokumendi HD 60364-5-53:2022 ja selle paranduse **[AC]** AC:2022-08 **[AC]** ingliskeelsete tekstide sisu poolest identne konsolideeritud tõlge eesti keelde ning sellel on sama staatus mis jõustumistate meetodil vastu võetud originaalversioonidel. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles oktoobris 2022;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2022. aasta oktoobrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 17 „Madalpinge“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsioniministeerium.

Standardi on tõlkinud Tallinna Tehnikaülikooli elektroenergeetika ja mehhaproonika instituudi emeriitprofessor Endel Risthein, standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 17 eksperdikomisjon.

Standardi mõnedele sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti maatähisega EE.

Standardis sisalduvad arvväärtusrajad eessõnadega *alates* ja *kuni* sisaldavad alati, nagu ka senistes eestikeelsetes normdokumentides, kaasaarvatult rajaväärtust ennast.

Dokument sisaldbab värve, mida on vaja selle sisu õigesti mõistmisel. Seetõttu tuleks dokumenti printida värviprinteriga.

Sellesse standardisse on parandus **[AC]** HD 60364-5-53:2022/AC:2022-08 **[AC]** sisse viidud. Parandusega parandati läbivalt standardi jaotiste nummerdus.

Sellesse standardisse on parandus EVS-HD 60364-5-53:2022/AC:2022 sisse viidud ja tehtud parandused tähistatud sümbolitega **[AC]** ja **[AC]**.

**Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Date of Availability of the CENELEC Harmonization
CENELEC-i harmoneerimisdokumendi Document HD 60364-5-53:2022 is 13.05.2022.
HD 60364-5-53:2022 rahvuslikele liikmetele
kättesaadavaks 13.05.2022.**

See standard on CENELEC-i harmoneerimisdokumendi HD 60364-5-53:2022 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the CENELEC Harmonization Document HD 60364-5-53:2022. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 91.140.50; 29.120.50

Standardite reproduutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorioiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

HARMONEERIMISDOKUMENT
HARMONIZATION DOCUMENT **EN 60364-5-53**
DOCUMENT D'HARMONISATION
HARMONISIERUNGSDOKUMENT May 2022

ICS 91.140.50; 29.120.50

Supersedes HD 60364-5-534:2016 HD 60364-5-537:2016
HD 60364-5-53:2015 HD 60364-5-537:2016 + A11:2017
HD 60364-5-53:2015 + A11:2017

English version

**Low-voltage electrical installations - Part 5-53: Selection and
erection of electrical equipment - Switchgear and controlgear**

Installations électriques basse tension - Partie 5-53: Choix
et mise en oeuvre des matériels électriques - Appareillage

Installations électriques basse tension - Partie 5-53: Choix
et mise en oeuvre des matériels électriques - Appareillage

This Harmonization Document was approved by CENELEC on 2018-08-16. CENELEC members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for implementation of this Harmonization Document at national level.

Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national implementations may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CENELEC member.

This Harmonization Document exists in three official versions (English, French, German).

CENELEC members are the national electrotechnical committees of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, the Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and the United Kingdom.

European Committee for Electrotechnical Standardization
Comité Européen de Normalisation Electrotechnique
Europäisches Komitee für Elektrotechnische Normung

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÖNA	5
530 SISSEJUHATUS	6
530.1 Käsitlusala	6
530.2 Normiviited	6
530.3 Terminid ja määratlused	9
530.4 Üld- ja tavanõuded	20
530.5 Seadmete paigutamine	20
531 APARAADID KAITSEKS ELEKTRILÖÖGI EEST TOITE AUTOMAATSE VÄLJALÜLITAMISE TEEL	21
531.1 Üldnõuded	21
531.2 Liigvoolukaitseparaadid	21
531.2.1 Üldnõue	21
531.2.2 TN-juhistikud	21
531.2.3 TT-juhistikud	22
531.2.4 IT-juhistikud	22
531.3 Rikkevooluaparaadid	22
531.3.1 Üldnõuded	22
531.3.2 Soovimatu rakendumine	22
531.3.3 Rikkevooluaparaatide liigid	23
531.3.4 Valik olenevalt juurdepääsust elektripaigaldisele	24
531.3.5 Rikkekaitse rikkevooluaparaatide abil	24
531.3.6 Rikkevooluaparaadid lisakaitseks	26
532 APARAADID KAITSEKS TULEOHU EEST	26
532.1 Üldnõuded	26
532.2 Rikkevooluaparaadid kaitseks tuleohu eest	27
532.3 Rikkevoolu-seireaparaadid kaitseks tuleohu eest IT-juhistikes	27
532.4 Isolatsiooniseireaparaadid kaitseks tuleohu eest IT-juhistikes	27
532.5 Häirepõhised kaarlahenduskaitseparaadid	27
532.6 Rikke-kaarlahenduse avastamise aparaadid	28
533 APARAADID KAITSEKS LIIGVOOLU EEST	28
533.1 Üldnõuded	28
533.1.1 Vastavus standarditele	28
533.1.2 Üldnõuded sulavkaitsmetele	28
533.1.3 Üldnõuded kaitselülititele	29
533.2 Juhistikusüsteemide liigkoormuskitseparaatide valik	29
533.2.1 Üldnõuded	29
533.2.2 Lisanõuded liigkoormuskitsele vooluharmooniliste olemasolul	29
533.3 Juhistike kaitseparaatide valik kaitseks lühiste eest	30
533.3.1 Üldnõue	30
533.3.2 Lühisvoolu lahutusvõime	30
533.3.3 Lahutusaeg	30
534 TRANSIENTLIIGPINGEKAITSEVAHENDID	32
534.1 Üldalused	32
534.4 Liigpingepiirikute valik ja paigaldamine	32
534.4.1 Liigpingepiirikute paigutus ja tüübi valik	32
534.4.2 Nõuded transientliigpingekaitsele	34
534.4.3 Ühendusviisid	35
534.4.4 Liigpingepiirikute valik	36
534.4.5 Liigpingepiiriku kaitse liigvoolu eest	41
534.4.6 Rikkekaitse	43

534.4.7	Liigpinge piirkute paigaldamise sobitamine rikkevooluaparaatidega	44
534.4.8	Liigpinge piirkiku ühendamisviisid.....	44
534.4.9	Liigpinge piirkute efektiivne kaitseulatus	46
534.4.10	Liigpinge piirkute juhtide ühendamine	47
535	APARAADID KAITSEKS ALAPINGE EEST	47
536	ELEKTRILISTE KAITSE-, TURVALAHUTUS-, LÜLITUS- JA JUHTIMISAPARAATIDE KOORDINEERIMINE.....	48
536.1	Üldnõuded.....	48
536.2	Arvessevõetavad elektriaparaadid ja ettenähtavad funktsioonid	48
536.3	Aparaatide koordineerimisaspektid	50
536.3.1	Õige koordineerimise põhimõte	50
536.3.2	Parameetrid.....	50
536.3.3	Aparaatide koordineerimistabel.....	50
536.4	Koordineerimisnõuded.....	52
536.4.1	Üldnõuded.....	52
536.4.2	Selektiivsusnõuded.....	52
536.4.3	Kaitsenõuded lühise puhul.....	58
536.4.4	Kaitsenõuded liigkoormuse korral	64
536.4.5	Selektiivsusnõuded alapingereleega varustatud liigvoolukaitseparaatide vahel.....	64
536.4.6	Standardisarjale EN 61439 vastavad madalpingekoosted	65
536.5	Dokumentatsioon.....	65
537	TURVALAHUTUS- JA TURVALÜLITUSSEADISED.....	65
537.1	Üldnõuded.....	65
537.2	Turvalahutusseadised	66
537.3	Turvalülitusseadised.....	67
537.3.1	Talitusliku lülitamise ja juhtimise seadised.....	67
537.3.2	Mehaaniliseks hoolduseks kasutatavad väljalülitusaparaadid	67
537.3.3	Hä daväljalülitusaparaadid.....	67
537.4	Tuletörjelülitid.....	68
538	SEIREAPARAADID.....	68
538.1	IT-juhistike isolatsiooniseireaparaadid	68
538.1.1	Üldnõuded.....	68
538.1.2	Isolatsiooniseireaparaatide paigaldamine	69
538.1.3	Isolatsiooniseireaparaadi sättestamine.....	70
538.2	Isolatsioonirikkkelokatsiooniseadmed IT-süsteemides	70
538.3	Väljalülitatud ahelate seire	70
538.4	Rikkevoolu seirevahendid	70
538.4.1	Üldnõuded.....	70
538.4.2	Rikkevoolu seirevahendid IT-juhistikus	71
Lisa A (teatmelisa)	Korrelatsioon eri tüüpidesse kuuluvate liigpinge piirkute ja nende katsetusklasside vahel tootestandardi EN 61643-11 järgi	72
Lisa B (teatmelisa)	Pooljuhte sisaldavate juhistike võimalikud rikkevoolud	73
Lisa C (teatmelisa)	Liigpinge piirkute paigaldamine — Paigaldusskeemide näited olenevalt juhistiku liigist	75
Lisa D (teatmelisa)	Õhuliinide kaudu toidetavad paigaldised	88
Lisa E (normlisa)	Turvalahutus- ja turvalülitusseadised	89
Lisa F (teatmelisa)	Tuletörjelülitid	91
Lisa ZA (normlisa)	Rahvuslikud eritingimused	92

Lisa ZB (teatmelisa) A-kõrvalekalded.....	107
Kirjandus.....	110

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (HD 60364-5-53:2022) on koostanud tehniline komitee CLC/TC 64 „Electrical installations and protection against electric shock“.

Kehtestati järgmised tähtpäevad:

- viimane tähtpäev selle dokumendi kehtestamiseks riigi tasandil identse rahvusliku standardi avaldamisega või (dop) 2022-11-13 jõustumisteate meetodil kinnitamisega
- viimane tähtpäev selle dokumendiga vastuolus olevate rahvuslike standardite tühistamiseks (dow) 2025-05-13

Dokument asendab standardeid HD 60364-5-53:2015, HD 60364-5-534:2016 ja HD 60364-5-537:2016 ning kõiki nende muudatusi ja parandusi (olemasolu korral).

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CENELEC ei vastuta sellis(te) patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule komiteele. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CENELEC-i veebilehelt.

530 SISSEJUHATUS

530.1 Käsitlusala

See standardisarja HD 60364 osa kästleb turvalahutamise, lülitamise, juhtimise ja seire üldnõudeid koos nende funktsionide täitmiseks ettenähtavate aparaatide valiku ja paigaldamise nõuetega.

530.2 Normiviiited

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või tervenisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 60038. CENELEC standard voltages (IEC 60038)

EN 60269 (sari). Low-voltage fuses (IEC 60269 series)

EN 60309 (sari). Plugs, socket-outlets and couplers for industrial purposes (IEC 60309 series)

HD 60364-1:2008. Low-voltage electrical installations - Part 1: Fundamental principles, assessment of general characteristics, definitions (IEC 60364-1:2005)

HD 60364-4-41:2007. Low-voltage electrical installations - Part 4-41: Protection for safety - Protection against electric shock (IEC 60364-4-41:2005)

HD 60364-4-42. Low voltage electrical installations - Part 4-42: Protection for safety - Protection against thermal effects (IEC 60364-4-42)

HD 60364-4-43:2010. Low-voltage electrical installations - Part 4-43: Protection for safety - Protection against overcurrent (IEC 60364-4-43:2008, mod. + corrigendum Oct. 2008)

HD 60364-4-443:2016. Low-voltage electrical installations - Part 4-44: Protection for safety – Protection against voltage disturbances and electromagnetic disturbances - Clause 443: Protection against transient overvoltages of atmospheric origin or due to switching (IEC 60364-4-44:2007/A1:2015, mod.)

HD 60364-4-46:2016. Low-voltage electrical installations - Part 4-46: Protection for safety - Isolation and switching

HD 60364-5-51:2009. Electrical installations of buildings - Part 5-51: Selection and erection of electrical equipment - Common rules (IEC 60364-5-51:2005, mod.)

HD 60364-5-54. Low-voltage electrical installations - Part 5-54: Selection and erection of electrical equipment - Earthing arrangements and protective conductors (IEC 60364-5-54)

EN 60669-1. Switches for household and similar fixed-electrical installations - Part 1: General requirements (IEC 60669-1)

EN 60669-2-1. Switches for household and similar fixed electrical installations – Part 2-1: Particular requirements – Electronic switches (IEC 60669-2-1)

EN 60669-2-2. Switches for household and similar fixed electrical installations - Part 2-2: Particular requirements - Electromagnetic remote-control switches (RCS) (IEC 60069-2-2)

EN 60669-2-3. Switches for household and similar fixed electrical installations - Part 2-3: Particular requirements - Time delay switches (TDS) (IEC 60669-2-3)

EN 60669-2-4. Switches for household and similar fixed electrical installations - Part 2-4: Particular requirements - Isolating switches (IEC 60669-2-4)

EN 60669-2-5. Switches for household and similar fixed electrical installations - Part 2-5: Particular requirements - Switches and related accessories for use in home and building electronic systems (HBES) (IEC 60669-2-5)

EN 60669-2-6. Switches for household and similar fixed electrical installations - Part 2-6: Particular requirements - Fireman's switches for exterior and interior signs and luminaires (IEC 60669-2-6)

EN 60670 (kõik osad). Boxes and enclosures for electrical accessories for household and similar fixed electrical installations (IEC 60670)

EN 60898-1. Electrical accessories - Circuit-breakers for overcurrent protection for household and similar installations - Part 1: Circuit-breakers for a.c. operation (IEC 60898-1)

EN 60898-2. Electrical accessories - Circuit-breakers for overcurrent protection for household and similar installations - Part 2: Circuit-breakers for a.c. and d.c. operation (IEC 60898-2)

EN 60947-2:2006. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 2: Circuit-breakers (IEC 60947-2:2006)

EN 60947-3. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 3: Switches, disconnectors, switch-disconnectors and fuse-combination units (IEC 60947-3)

EN 60947-4-1. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 4-1: Contactors and motor-starters - Electromechanical contactors and motor-starters (IEC 60947-4-1)

EN 60947-4-2. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 4-2: Contactors and motor-starters – AC semiconductor motor controllers and starters (IEC 60947-4-2)

EN 60947-4-3. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 4-3: Contactors and motor-starters – AC semiconductor controllers and contactors for non-motor loads (IEC 60947-4-3)

EN 60947-5-1. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 5-1: Control circuit devices and switching elements - Electromechanical control circuit devices (IEC 60947-5-1)

EN 60947-6-1. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 6-1: Multiple function equipment – Transfer switching equipment (IEC 60947-6-1)

EN 60947-6-2. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 6-2: Multiple function equipment - Control and protective switching devices (or equipment) (CPS) (IEC 60947-6-2)

EN 60947-7-1. Low-voltage switchgear and controlgear - Part 7-1: Ancillary equipment - Terminal blocks for copper conductors (IEC 60947-7-1)

EN 61008-1. Residual current operated circuit-breakers without integral overcurrent protection for household and similar uses (RCCBs) - Part 1: General rules (IEC 61008-1)

EN 61008-2-1. Residual current operated circuit-breakers without integral overcurrent protection for household and similar uses (RCCB's) - Part 2-1: Applicability of the general rules to RCCB's functionally independent of line voltage (IEC 61008-2-1)

EN 61009-1. Residual current operated circuit-breakers with integral overcurrent protection for household and similar uses (RCBOs) - Part 1: General rules (IEC 61009-1)

EN 61009-2-1. Residual current operated circuit-breakers with integral overcurrent protection for household and similar uses (RCBO's) - Part 2-1: Applicability of the general rules to RCBO's functionally independent of line voltage (IEC 61009-2-1)

EN 61095. Electromechanical contactors for household and similar purposes (IEC 61095)

EN 61439 (kõik osad). Low-voltage switchgear and controlgear assemblies (IEC 61439, all parts)

EN 61557-8. Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1 000 V a.c. and 1 500 V d.c. - Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures - Part 8: Insulation monitoring devices for IT systems (IEC 61557-8)

EN 61557-9. Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1 000 V a.c. and 1 500 V d.c. - Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures - Part 9: Equipment for insulation fault location in IT systems (IEC 61557-9)

EN 61643-11:2012. Low-voltage surge protective devices - Part 11: Surge protective devices connected to low-voltage power systems - Requirements and test methods (IEC 61643-11:2011, mod.)

CLC/TS 61643-12. Low-voltage surge protective devices - Part 12: Surge protective devices connected to low-voltage power distribution systems - Selection and application principles (IEC 61643-12)

EN 61984:2009. Connectors - Safety requirements and tests (IEC 61984:2008)

EN 61995 (sari). Devices for the connection of luminaires for household and similar purposes (IEC 61995 series)

EN 62020. Electrical accessories - Residual current monitors for household and similar uses (RCMs) (IEC 62020)

EN 62208. Empty enclosures for low-voltage switchgear and controlgear assemblies - General requirements (IEC 62208)

EN 62305-1. Protection against lightning - Part 1: General principles (IEC 62305-1)

EN 62305-2. Protection against lightning - Part 2: Risk management (IEC 62305-2)

EN 62305-4. Protection against lightning - Part 4: Electrical and electronic systems within structures (IEC 62305-4)

EN 62423. Type F and type B residual current operated circuit-breakers with and without integral overcurrent protection for household and similar uses (IEC 62423)

EN 62606. General requirements for arc fault detection devices (IEC 62606)

EN 62626-1. Low-voltage switchgear and controlgear enclosed equipment - Part 1: Enclosed switch disconnectors outside the scope of IEC 60947-3 to provide isolation during repair and maintenance work (IEC 62626-1)

IEC 60417. Graphical symbols for use on equipment

IEC 60884 (sari). Plugs and socket-outlets for household and similar purposes

IEC 60906 (sari). IEC system of plugs and socket-outlets for household and similar purposes